

POSTANOWIENIE Z DNIA 1 MARCA 2005 R.

V KZ 3/05

Adwokatowi, wyznaczonemu z urzędu do rozważenia sporządzenia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie, który zamiast takiego zażalenia poinformował na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia takiego środka (art. 84 § 3 k.p.k. i art. 88 § 1 k.p.k.), przysługuje wynagrodzenie nie niższe, niż przewidziane za czynności wskazane w § 14 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1348 ze zm.).

Przewodniczący: sędzia SN L. Misiurkiewicz.

Sędziowie SN: K. Cesarz, T. Grzegorzczak (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy w sprawie Daniela G., obrońcy z urzędu oskarżonego Zygmunta W., po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 1 marca 2005 r. zażalenia obrońcy, na postanowienie Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 22 grudnia 2004 r., w przedmiocie wynagrodzenia dla tego obrońcy

z m i e n i ł zaskarżone postanowienie w ten sposób, że z a s ą d z i ł na rzecz adw. Daniela G. od Skarbu Państwa kwotę 360 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej przez niego z urzędu Zygmuntowi W., w postaci sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia zaża-

lenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem przyznano skarżącemu wynagrodzenie w kwocie 120 zł. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że był on powołany, z uwagi na wymóg przymusu adwokackiego, na obrońcę z urzędu dla rozważenia sporządzenia zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie, które to zażalenie wniósł osobiście skazany, występując jednocześnie o przydzielenie mu obrońcy z urzędu dla dokonania tej czynności. Wyznaczony obrońca adw. Daniel G. nie wystąpił jednak z zażaleniem, lecz w trybie art. 84 § 3 k.p.k. sporządził pisemną opinię o braku podstaw do takiego zażalenia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ponieważ czynność taka nie jest wymieniona wprost w § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), możliwe jest miarkowanie wynagrodzenia za tę czynność. W ocenie Sądu Apelacyjnego przewidziane w tym rozporządzeniu wynagrodzenie „za czynności w sprawie o wznowienie” obejmuje także udział obrońcy w posiedzeniu wznowieniowym, zaś wynagrodzenie „za sporządzenie opinii o braku podstaw do wznowienia” odnosi się do czynności bardziej pracochłonnej. Wkład pracy w opinię o braku podstaw do zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie ocenić należy na 1/3 w stosunku do tej ostatniej, stąd też ustalenie owego wynagrodzenia na 120 zł. W zażaleniu obrońcy na to postanowienie wskazano, że przywołane rozporządzenie przewiduje stawki minimalne, których tym samym, nie można już obniżać przez ocenę wkładu pracy obrońcy z urzę-

du, i wnioskowano o zmianę postanowienia przez przyznanie wynagrodzenia w kwocie 360 zł, jak za czynności w sprawie o wznowienie.

Rozpoznając to zażalenie Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r., które jest tu podstawą do ustalania wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu, przewiduje rzeczywiście jedynie tzw. wynagrodzenie minimalne. Tak ujęte wynagrodzenie nie może już być przez sąd pomniejszane z jakichkolwiek przyczyn. Prawdą jest, że rozporządzenie to wprost nie przewiduje wynagrodzenia „za sporządzenie opinii o braku podstaw do złożenia zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie”, ale godzi się przypomnieć, iż pod rządem poprzedniego rozporządzenia w tej materii z 1997 r., które nie znało wówczas wprost wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do wznowienia, w orzecznictwie zasadnie wskazywano, że wynagrodzenie takie należy się obrońcy, jak „za czynności w sprawie o wznowienie” (post. Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 1999 r., II KO 87/99, OSNKW 2000, z. 1–2, poz.16). Nie można też zapominać, że w aktualnym rozporządzeniu funkcjonuje także § 5 (§ 6 w rozporządzeniu z 1997 r.), według którego „wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju”. Chodzi przy tym o przyjęcie owego wynagrodzenia dla czynności rodzajowo zbliżonej „za podstawę” wynagrodzenia, a więc bez możliwości jej pomniejszenia. Jest to bowiem zawsze stawka minimalna. Jeżeli uwzględni się teraz, że w § 14 ust.4 powoływanego aktualnego rozporządzenia przyjęto wynagrodzenie minimalne w wysokości 360 złotych „za czynności w sprawie o wznowienie” (pkt 1), a także „za sporządzenie opinii o braku podstaw wniosku o wznowienie” (pkt 2) i „za sporządzenie środka odwoławczego w wypadku, gdy sporządzający nie występuje przed sądem” (pkt 3) oraz że w orzecznictwie zasadnie wskazuje się, iż przewidziane w art. 84 § 3 k.p.k.

informowanie sądu przez adwokata z urzędu o braku podstaw dotyczy także braku podstaw do zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie (post. SN z dnia 1 lipca 1999 r., V KZ 33/99, OSNKW 1999, z. 9–10, poz.56), to ta ostatnia czynność musi być, stosownie do cytowanego wcześniej § 5 omawianego rozporządzenia, uznana za rodzajowo najbardziej do nich zbliżoną. Jest to bez wątpienia czynność w sprawie o wznowienie, zaś na marginesie trzeba zauważyć, że nie ma racji Sąd Apelacyjny wywodząc, iż wynagrodzenie musi objąć tu także udział w posiedzeniu wznowieniowym, gdyż zgodnie z art. 544 § 3, co do zasady posiedzenie to odbywa się bez udziału stron, chyba że prezes sądu lub sąd postanowi inaczej. Zatem, przewidziane w rozporządzenie wynagrodzenie „za czynności w sprawie o wznowienie”, należy się obrońcy z urzędu już za sporządzenie wniosku o wznowienie, bez względu na to czy dojdzie do posiedzenia sądu z jego udziałem. Omawiana czynność jest też zbliżona do sporządzenia opinii o braku podstaw do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie, jak i do sporządzenia zażalenia, w sytuacji, gdy jego autor następnie nie uczestniczy w posiedzeniu sądu. W konsekwencji, jeżeli weźmie się pod uwagę, że za każdą z tych czynności rozporządzenie przewiduje wynagrodzenie 360 złotych, to także i za opinię o braku podstaw do zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie przysługuje adwokatowi wyznaczonemu z urzędu takie samo wynagrodzenie. Reasumując, należy przyjąć, że adwokatowi, wyznaczonemu z urzędu do rozważenia sporządzenia zażalenia na zarządzenie odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie, który zamiast takiego zażalenia poinformował na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia takiego środka (art. 84 § 3 i 88 § 1 k.p.k.), przysługuje wynagrodzenie nie niższe, niż przewidziane za czynności wskazane w § 14 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr

163, poz.1348 ze zm.). Tym samym zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego jest błędne, a rację przyznać należy autorowi zażalenia.

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak na wstępie.